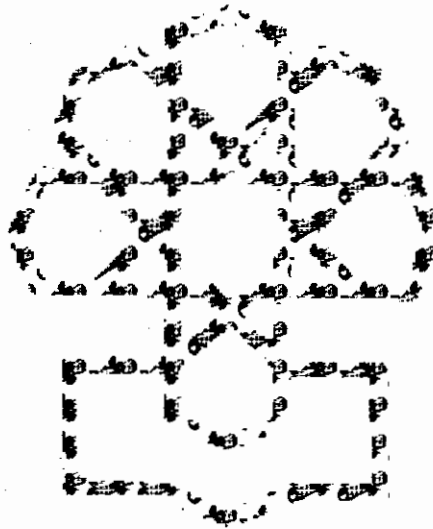

درباره طرح اصلاح تبصره ۲ ماده ۱۳۲ آیین نامه
داخلی مجلس شورای اسلامی و الحاق یک
تبصره به عنوان تبصره ۳ به این ماده

مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی
کتابخانه و واحد اسناد و اطلاع رسانی ماری
شماره: ۷۲۶۷
تاریخ: ۱۷ / ۱۰ / ۷۲

معاونت پژوهشی
مهر ماه ۱۳۷۴

کار: دفتر بررسیهای حقوقی

کد گزارش: ۱۹۰۰۹۱۹

اصلاح تبصره ۲ ماده ۱۳۲ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی
و الحاق یک تبصره به عنوان تبصره ۳ به این ماده

عنوان طرح

شماره ترتیب چاپ: ۱۵۶۶
شماره چاپ سابقه: —
شماره دفتر ثبت: ۴۷۹
تاریخ چاپ: ۱۳۷۴/۴/۲۰
کمیسیونهای ارجاعی: تدوین آیین نامه

مشخصات طرح

Handwritten text in a rectangular box, possibly a signature or a specific note.

به نظر می‌رسد علت تقدیم این طرح آن گونه که در مقدمه توجیهی آورده شده ابهامی است که در تبصره ۲ ماده ۱۳۲ آیین‌نامه داخلی وجود دارد به این صورت که بر اساس ماده ۱۲۶ آیین‌نامه یکی از موارد الزامی اخذ رأی علنی با ورقه تقاضای کتبی حداقل ۲۵ نفر از نمایندگان است. از طرف دیگر، بر اساس ماده ۱۲۸ آیین‌نامه داخلی یکی از موارد الزامی اخذ رأی مخفی با ورقه باز تقاضای کتبی حداقل ۲۵ نفر از نمایندگان حاضر در جلسه است حال اگر این دو تقاضا در خصوص موضوع واحدی باشد ملاحظه می‌شود که تعارض رخ می‌دهد. تبصره ۲ ماده ۱۳۲ رفع این تعارض را به عهده مجلس گذاشته اما همانطور که بیان شد به نظر تقدیم‌کنندگان طرح تبصره ۲ ابهام دارد لذا طرح اصلاحی مذکور ارائه شده است.

اظهار نظر کارشناسی

در خصوص طرح فوق موارد ذیل قابل بیان است:

الف) به نظر می‌رسد که در تبصره ۲ در مورد مرجع رفع تعارض ابهامی وجود ندارد زیرا این تبصره به روشنی بیان می‌کند که چنانچه در خصوص رأی‌گیری با ورقه به صورت مخفی یا علنی دو تقاضای معارض وجود داشته باشد. مجلس باید اتخاذ تصمیم کند و اولویت را به رأی‌گیری مخفی یا علنی بدهد متهمی اینکه مجلس به چه شیوه‌ای این تصمیم را بگیرد و الویت را مشخص نماید رأی‌گیری به طریق قیام و قعود باشد یا با استفاده از کلید برقی، این امر در تبصره مشخص نشده و در حقیقت ابهام در این خصوص وجود دارد که به نظر می‌رسد ریشه این ابهام در این است که اسلوب قانون‌نویسی رعایت نشده است. عنوان تبصره ۲ ذیل این ماده محلی از اعراب ندارد چون تبصره در واقع استثنا بر اصل است و بنا به قواعد و اصول حقوقی و منطقی باید بین استثنا و مستثنی منه سختی وجود داشته باشد، در حالی که بین تبصره مزبور و اصل ماده هیچ سختی نیست زیرا اصل ماده مربوط می‌شود به امضای موارد رأی‌گیری با کلید برقی و قیام و قعود و یکی از مصادیق رأی‌گیری با کلید برقی و قیام قعود در جایی است که بین دو درخواست رأی علنی و مخفی تعارض بشود. در حقیقت این ماده می‌خواسته بگوید که اگر چنین تعارضی رخ داد مجلس با شیوه قیام و قعود یا کلید برقی اولویت را مشخص می‌کند نه اینکه تعارض استثنا بشود.

در نتیجه، پیشنهاد می‌شود که تبصره ۲ از حالت تبصره خارج شود و به عنوان بند ۱۱ از ماده ۱۳۲ آورده شود که در این صورت دیگر ابهامی وجود نخواهد داشت.

ب) در طرح اصلاحی تبصره ۲ تکنیکی که برای رفع تعارض مورد ادعا اتخاذ شده است چنین است که به تقاضایی که زودتر به دست رئیس جلسه برسد عمل خواهد شد. به نظر می‌رسد که اتخاذ این تکنیک دارای توجیه منطقی نیست زیرا در صورت تعارض اعطای اولویت به رأی‌گیری مخفی یا علنی باید بر پایه مصلحت‌اندیشی و منطقی صورت بگیرد نه اینکه تقاضایی زودتر به دست رئیس جلسه برسد. به تعبیر دیگر ملاک رفع تعارض و اولویت باید مصلحت و منطقی باشد نه اینکه یک تقاضایی زودتر به دست رئیس جلسه برسد.

لذا پیشنهاد می‌شود این تکنیک حذف شود زیرا، توجیه معقول ندارد.

ج) به نظر می‌رسد که اضافه نمودن تبصره ۳ از حیث اینکه تکلیف امضاها را ناخوانا را مشخص می‌نماید معقول است منتهی در ذیل تبصره گفته شده است که هنگام طرح درخواست حضور ۲۵ نفر از امضاکنندگان در جلسه الزامی است در حالیکه این مطلب نیازی به تصریح ندارد زیرا با توجه به صراحت ماده ۱۲۶ و بند ۲ ماده ۱۲۸ هنگام درخواست این عده در مجلس حضور دارند و در حقیقت این درخواست از جانب حاضرین صورت می‌گیرد نه غایبین.

پیشنهاد نهایی

- ۱- تبصره ۲ به عنوان بند ۱۱ ماده ۱۳۲ بدون تغییر ماهوی آورده شود.
- ۲- عبارت «... هنگام طرح درخواست حضور ۲۵ نفر امضاکنندگان در جلسه الزامی است» از ذیل تبصره ۳ پیشنهادی حذف شود و شماره این تبصره از «۳» به «۲» اصلاح شود.